

Handläggare
Emelie Steen
Telefon: 08-508 25 158

Till
Socialnämndens organisations-
och föreningsutskott
2021-12-14

Verksamheten ”Vi vill bidra”

Ansökan om tidsbegränsat bidrag från föreningen
Brukarkooperativet JAG

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet avslår Brukarkooperativet JAGs ansökan om ett tidsbegränsat bidrag för verksamheten ”Vi vill bidra” då föreningen inte lever upp till kriterierna gällande kompletterande verksamhet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Sammanfattning

Brukarkooperativet JAG ansöker om ett tidsbegränsat bidrag på 656 269 kronor för perioden 1 april 2022 till och med 31 mars 2023. Målgruppen är vuxna personer med flera omfattande funktionsnedsättningar, varav en gäller den intellektuella förmågan, i behov av personlig assistans. ”Vi vill bidra” syfte är att skapa sysselsättning för målgruppen. Verksamheten utgår ifrån deltagarens intressen och färdigheter, för att sedan matcha det mot en arbetsgivare. Föreningen söker bidrag för en handledartjänst på 50 % och en verksamhetsledare på 25 % som sköter kontakten mellan deltagare, företrädare, assistenter och arbetsgivare. Handledarens arbete är att hitta vägar och möjligheter tillsammans med deltagaren. Arbetsplatser kan vara bibliotek, utebad, förskolor, folkhögskolor, kontor, caféer, på myndigheter och i kyrkoverksamhet. Utifrån en samlad bedömning anser förvaltningen att verksamheten ”Vi vill bidra” inte lever upp till kriterierna gällande kompletterande verksamhet. Förvaltningen föreslår att OFU avslår Brukarkooperativet JAGs ansökan om ett tidsbegränsat bidrag.

Bakgrund

Föreningen Brukarkooperativet JAG har inte tidigare sökt bidrag från Organisations- och föreningsutskottet, OFU.

Brukarkooperativet JAG är en av grenarna i Föreningen JAG, en ideell riksförening för personer med flera stora funktionsnedsättningar, som har personlig assistans.

Riksföreningen JAG har ansökt om tidsbegränsat bidrag från OFU i september 2019 för samma verksamhet som Brukarkooperativet JAG nu söker för. OFU avslog riksföreningens ansökan 2019 med motiveringen att verksamheten inte levde upp till kriterierna gällande kompletterande verksamhet utan kunde likställas med en inriktning av daglig verksamhet som socialtjänsten redan erbjuder. Sedan dess har Brukarkooperativet JAG tagit över verksamheten från Riksföreningen JAG.

Ärendet

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från ”Socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella organisationer” beslutade av nämnden 25 maj 2021.

Ärendets beredning

Föreningen Brukarkooperativet, organisationsnummer 802018-3375, ansöker hos OFU om 656 269 kronor i tidsbegränsat bidrag för verksamheten ”Vi vill bidra”. Bidraget avser perioden 1 april 2022 till och med 31 mars 2023.

Sökande förening

Brukarkooperativet JAG bildades 1994 och driver verksamheten ”Vi vill bidra”. ”Vi vill bidra” startade som ett arvsfondsprojekt mellan 2015 till 2018 och som då drevs av Riksföreningen JAG. Brukarkooperativet JAG har 100 medlemmar i Stockholms stad. De har sitt säte i Stockholm och verksamheten består av bland annat av den dagliga verksamheten JAG-center, träffpunkter på flera ställen i landet, medlemsträffar och medlemsresor och samverkansmodellen ”Vi vill bidra” för meningsfull sysselsättning och ökad mångfald i arbetslivet. ”Vi vill bidra” har i dagsläget verksamhet i Karlstad, Storfors och Mora.

Målgruppen är personer med omfattande funktionsnedsättningar, varav en är nedsättning av den intellektuella förmågan, och som har personlig assistans. ”Vi vill bidras” syfte är att ge tillgång till meningsfull sysselsättning för personer som har inte möjlighet att utföra någon slags löne- eller lönebidragsarbete. ”Vi vill bidra” ser sig som ett komplement eller ett alternativ till daglig verksamhet samt en möjlighet till sysselsättning för individer i personkrets 3.

Till att börja med skulle de kunna erbjuda 8 personer sysselsättning i Stockholms stad. När deltagarna blir mer självgående kan det fungera med ytterligare ett par deltagare.

Aktuell ansökan

Målgrupp

Verksamheten vänder sig till vuxna personer med flera omfattande funktionsnedsättningar varav en gäller den intellektuella förmågan. Dessa personer har behov av personlig assistans och har inte möjlighet att utföra lönearbete eller lönebidragsarbete. I målgruppen ingår personer inom personkrets 1, 2 och 3. Föreningen bedömer att fördelningen mellan personkretsarna är att 80 % tillhör personkrets 1 och 2 och 20 % tillhör personkrets 3.

Verksamhet

Verksamhetens syfte är att skapa sysselsättning för målgruppen. ”Vi vill bidra” utgår ifrån deltagarens intressen och färdigheter, för att sedan matcha det mot en arbetsgivare. Det finns en anställd handledare på varje ort som sköter kontakten mellan deltagare, företrädare, assistenter och arbetsgivare. Handledarens arbete är att hitta vägar och möjligheter tillsammans med deltagaren. Arbetsplatser kan vara bibliotek, utepad, förskolor, folkhögskolor, kontor, caféer, på myndigheter och i kyrkoverksamhet. Deltagarna har alltid med sig sina assistenter som kan deras sätt att kommunicera, kan deras medicinska/kroppsliga behov och som stödjer kontakt och kommunikation på arbetsplatsen. Deltagarna medverkar även på konferenser i områden kring funktionsnedsättning samt i utbildningssammanhang där de föreläser och berättar om sitt deltagande i arbetslivet med hjälp av personlig assistans.

Aktiviteterna i verksamheten baseras utefter deltagarens unika förmåga. Det innebär att vissa kommer delta varje vardag medan andra färre gånger i veckan och/eller utifrån dagsform. Deltagarna kan ha daglig verksamhet och delta i ”Vi vill bidra” kombinerat. Föreningens erfarenhet är att många börjar med att prova ”Vi vill bidra” för att sedan helt gå över till det. Av nästan 40 personer är det endast 2 personer som har behållit den dagliga verksamheten 1-2 dagar i veckan. Deltagarna i Stockholms stad skulle inte få ersättning eller lön för de arbetsutgifter de utför.

Syftet är inte att vara ett steg till den ordinära arbetsmarknaden utan i stället att ge möjlighet att delta i samhällslivet och i den gemenskap som finns på en arbetsplats utifrån sina egna förutsättningar. Föreningen menar att personer som har personlig assistans kan nekas ha med sina personliga assistenter under sin tid på daglig verksamhet. Föreningen beskriver verksamheten som ett

komplement eller ett alternativ till daglig verksamhet samt en möjlighet till sysselsättning för individer i personkrets 3.

”Vi vill bidra” väljer att inte vara en LSS verksamhet utan erbjuder deltagare en eller flera sysselsättningar där deltagarna kan vara med i det vanliga arbetslivet med stöd av personlig assistans. Föreningen menar att individer i personkrets 3 med personlig assistans ofta står helt utan stöd då de har svårt att inkluderas i arbetsmarknaden och inte har rätt till daglig verksamhet.

Föreningen har ingen aktiv sysselsättningsverksamhet inom ”Vi vill bidra” i Stockholms stad idag. Under perioden ”Vi vill bidra” var ett projekt finansierat av Arvsfonden hade de två deltagare boende i Stockholm stad. Föreningen har fått in aktiva intresseanmälningar och planerar med denna ansökan att kunna ta in 8 deltagare. För det behöver föreningen en handledartjänst på 50 % och en verksamhetsledare på 25 %.

Mål

Verksamheten har följande mål

- Deltagare ska uppleva meningsfullhet och inkludering i arbetsliv och samhälle.
- Varje deltagare ska ha minst en praktik/sysselsättning på en "vanlig" arbetsplats.
- Att deltagare ska få ökat självförtroende och möjlighet att få växa på sin arbetsplats.
- Deltagarna ska varje dag uppleva delaktighet som främjar jämlikhet, jämställdhet, mångfald och inkludering.
- Deltagarna ska uppleva att deras erfarenheter och person har betydelse på just deras arbetsplats.

Kompetens

Anställda inom ”Vi vill bidra” är handledare med erfarenhet av målgruppen och vid nyanställning ges en ingående introduktion. Föreningens verksamhet och mål utgår från dess medlemmar. Verksamheten förankras hos den aktuella målgruppen och medlemmar har stort inflytande på aktiviteter och andra åtaganden. Alla i organisationen har kunskap om likabehandling, mänskliga rättigheter och funktionsnedsättningar. Verksamhetsledaren har en master i genus med intersektionell inriktning.

Jämställdhet

I dagsläget har föreningen något fler kvinnor än män bland verksamhetens tilltänkta deltagare. Föreningen arbetar alltid utifrån ett intersektionellt perspektiv, där de väger in faktorer som kön, ålder, etnicitet, socioekonomisk status med mera.

Budget för sökt verksamhet

Intäkter	Belopp
OFU	676 346
Summa intäkter	676 346
Kostnader	
Personal, lön handledare 50% samt 25% verksamhetsledare	502 846
Konsulter, revisor	20 000
Resor avseende konferenser	5 000
Lokaler, hela kostnaden för hyra av kontorsplats	99 500
Aktiviteter, konferenser för deltagare och handledare	10 000
Förbrukningsmaterial	4 000
Övriga kostnader, It, telefoni samt oförutsedda kostnader	35 000
Summa kostnader	676 346

Förvaltningens bedömning

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven.

Stadsövergripande och öppen verksamhet

Verksamheten riktar sig till alla som bedöms tillhöra föreningens målgrupp. Verksamheten är öppen för individer från alla stadsdelar. Föreningens lokal i Stockholm är anpassad för personer med funktionsnedsättningar. Föreningen formulerar i sina stadgar att medlemskap i Brukarkooperativet JAG endast kan beviljas till medlemmar som vill ha sin personliga assistans genom Brukarkooperativet JAG serviceaktiebolag. Föreningen svarar dock att så inte är fallet när det kommer till deltagarna i "Vi vill bidra", de kan ha sin personliga assistans från vilket företag eller kommun som helst. Förvaltningen bedömer att verksamheten är stadsövergripande och öppen för alla inom målgruppen men att föreningen behöver förtydliga vilka som kan bli medlemmar om verksamheten beviljas bidrag.

Kompletterande verksamhet

Daglig verksamhet är en biståndsbedömd insats enligt LSS som ska bidra till den enskildes personliga utveckling och främja deltagande i samhället. Föreningen menar att verksamheten i ”Vi vill bidra” utgör ett annorlunda alternativ till daglig verksamhet där deltagarna får arbetsuppgifter inom den ordinarie arbetsmarknaden och inte hänvisas till en avskild verksamhet där endast personer med funktionsnedsättning arbetar.

Förvaltningen kan konstatera att daglig verksamhet kan inriktas på många olika sätt och ska vara utformat med stor hänsyn till den enskildes behov och önskemål samt beakta individens funktionsnedsättning. Enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) som gäller för daglig verksamhet i Stockholms stad har individen rätt att välja utförare och inriktning på sin dagliga verksamhet utifrån intresse och förmåga. Det är också möjligt att byta utförare vid behov. Vissa av de dagliga verksamheterna har en arbetslivsinriktad utformning där brukarna har möjlighet att arbeta och praktisera på utlokaliserade arbetsplatser. Valfrihetssystemet hindrar inte den enskilde att delta i daglig verksamhet med personlig assistans.

Av socialnämndens förfrågningsunderlag till upphandling av daglig verksamhet framgår att insatsen kan ”innebära en verksamhet som inriktar sig mot framtida deltagande i förvärvsarbete. För andra kan det innebära en verksamhet som erbjuder sinnesstimulering, utveckling av alternativa kommunikationsvägar och träning av olika färdigheter”. Modellen inom ”Vi vill bidra” utgår från att brukaren inte har någon framtida möjlighet att övergå till lönearbete eller lönebidragsarbete men ändå ett intresse av att få delta i arbetsuppgifter på ordinarie arbetsplatser. Förvaltningen finner inte att detta står i motsats till den dagliga verksamhet som socialtjänsten kan erbjuda inom ramen för valfrihetssystemet, utan att daglig verksamhet som utlokaliseras på olika arbetsplatser är vanligt. Sällan ställs direkta krav på individuella brukare att övergå till lönearbete. Socialstyrelsen skriver exempelvis att daglig verksamhet både kan innefatta habiliterande och produktionsinriktade uppgifter, samt att det inte är en vanlig anställningsform med syfte att producera varor eller tjänster utan att insatsen ska utgå från individuella behov hos brukaren¹.

Enligt 5 kap. 7 § SoL ska socialnämnden verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande

¹ Socialstyrelsen, Daglig verksamhet, LSS:
<https://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/funktionshinder/daglig-verksamhet--lss/>

svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden skall medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning. För enskilda som tillhör personkrets 3 och som därmed inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS finns således en möjlighet att ansöka om sysselsättning enligt SoL. Insatser enligt SoL kan beviljas om det krävs för att den enskilde ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå samt om behovet inte tillgodoses på annat sätt.

I dagsläget är cirka 200 leverantörer med daglig verksamhet anslutna till LOV i staden. De flesta av dessa har god kapacitet att ta emot fler deltagare. Det finns cirka 25 utförare av sysselsättning i staden. Möjlighet till individavtal finns om behovet inte kan tillgodoses inom ramen för LOV.

”Vi vill bidra” kan därför likställas med en inriktning inom daglig verksamhet eller sysselsättning. Förvaltningen gör bedömningen att aktuell verksamhet inte kompletterar socialtjänstens befintliga insatser.

God kvalitet

Föreningen har lyckats knyta många relevanta arbetsgivare till sig som erbjuder sysselsättning. Matchning mellan deltagare och arbetsgivare görs av handledare som har erfarenhet inom personlig assistans samt övrigt arbete med målgruppen. Förvaltningen bedömer att verksamheten håller god kvalitet.

Rimliga kostnader

Föreningens budgetförslag redogör för personalkostnader på 502 846 kronor för en handledartjänst på 50 % och en verksamhetsledartjänst på 25 %. Dessa tjänster skulle hantera 8 deltagare i Stockholm stad. Lokalkostnader på 99 500 kr innefattar hyra och el för lokalen i centrala Stockholm. Förvaltningen bedömer att personalkostnaderna inte är rimliga med tanke på hur många föreningen förväntas nå.

Jämställdhetsanalys

Föreningen uppger att de i dagsläget har något fler kvinnor än män bland verksamhetens deltagare. De arbetar alltid utifrån ett intersektionellt perspektiv, där de väger in faktorer som kön, ålder, etnicitet, socioekonomisk status med mera men utvecklar inte vidare hur de arbetar med jämställdhet eller för att utveckla jämställdheten.

Förvaltningens förslag till beslut

Utifrån en samlad bedömning anser förvaltningen att verksamheten ”Vi vill bidra” inte lever upp till kriterierna gällande

kompletterande verksamhet utan kan likställas med en inriktning inom daglig verksamhet eller sysselsättning.

Förvaltningen föreslår att OFU avslår Brukarkooperativet JAGs ansökan om ett tidsbegränsat bidrag på 656 269 kronor för perioden 1 april 2022 till och med 31 mars 2023.